

Kommunfullmäktige

Översyn av valkretsar och valdistrikt inför de allmänna valen 2018

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att föreslå länsstyrelsen att Uppsala kommun ska utgöra en valkrets i de allmänna valen 2018, samt

att föreslå länsstyrelsen besluta om valdistriktssindelning i Uppsala kommun i enlighet med valnämndens förslag.

Vid avgörandet deltagande

Marlene Burwick (S), Fredrik Ahlstedt (M), Eva Christiernin (S)
Caroline Hoffstedt (S), Ulrik Wärnsberg (S), Loa Mothata (S), Linda Eskilsson (MP)
Rickard Malmström (MP), Ilona Szatmari Waldau (V), Therez Olsson (M),
Rikard Sparby (M), Mohamad Hassan (L), Stefan Hanna (C), Jonas Segersam (KD)
Simon Alm (SD)

Uppsala 20 september 2017

Marlene Burwick/Ingela Persson

Ärendet

Inför de allmänna valen 2018 har en översyn av valkretsar och valdistrikt i Uppsala kommun genomförts. Länsstyrelsen beslutar om indelningen på förslag av kommunfullmäktige. Indelningen i valkretsar ska beslutas av kommunfullmäktige senast den 31 oktober året före det år då den nya indelningen ska gälla. Beslutet ska fastställas av länsstyrelsen senast den 1 december året innan valet.

Sedan föregående val 2014 har en ny vallag trätt i kraft samtidigt som kommunens befolkningsutveckling varit kraftig. Då krav på indelning i kretsar inte längre föreligger med den nya lagen föreslås Uppsala kommun indelas i en valkrets.

Sammanlagt föreslås Uppsala kommun indelas i 161 valdistrikt inför de allmänna valen 2018. Fyra nya valdistrikt föreslås jämfört med tidigare valindelning. Ett antal valdistrikt med få röstberättigade har slagits samman till större distrikt. Med det föreslås sju distrikt tas bort. Antalet mandat i kommunfullmäktige förutsätts vara oförändrat 81.

Beredning

Förslaget till valindelning har beretts av kommunledningskontoret. Ett förslag behandlades vid valnämndens sammanträde den 20 april. Nämnden beslutade att återremittera ärendet till kommunledningskontoret och gav uppdrag till förvaltningen att undersöka förutsättningarna att minska antalet valdistrikt och pröva valdistriktsindelningens hållbarhet inför EU-parlamentsvalet 2019.

Vid valnämndens sammanträde den 18 maj beslutade nämnden att föreslå en indelning i valdistrikt till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Nämnden beslutade även att överlämna frågan om kommunens indelning i valkretsar till kommunstyrelsen för fortsatt beredning. Mot beslutet att överlämna frågan om valkretsindelning **reserverade** sig ledamöterna från (L) och (M) till förmån för eget yrkande, att nämnden skulle lämna ett förslag till beslut i frågan om valkretsar. Protokollsutdrag återges som **bilaga 1**.

Föredragning

Den 26 november 2014 beslutade riksdagen om ändringar i regeringsformen och i vallagen (2005:837) som påverkar hur mandat fördelas och val ska genomföras. Ändringarna markerade ett slut på en process som startade 2011 och som har inneburit omfattande förändringar i vallagen och andra författningar med bestämmelser som rör val och folkomröstningar. De nya reglerna ska tillämpas för första gången vid de allmänna valen 2018.

En utgångspunkt för förändringarna i vallagen har varit en strävan efter ökad proportionalitet. Av betydelse för kommunens valindelning är att det tidigare kravet på minst två valkretsar i kommuner med över 24 000 röstberättigade tagits bort.

I kommuner som har två eller fler valkretsar införs utjämningsmandat om en tiondel av fullmäktigemandaten, som då fördelas proportionellt efter partiernas antal röster i hela kommunen. Den tar bort valkretsarnas betydelse för mandatfördelningen. Hade den nya vallagen tillämpats 2014 på Uppsala kommuns tre kretsar skulle resultatet blivit samma mandatfördelning som om kommunen hade haft en valkrets. Tre mandat skulle då ha tillfallit andra partier än vad som blev det faktiska resultatet.

I kommuner med flera kretsar införs en spärr om 3 procent av rösterna för partier att ingå i mandatfördelningen. I kommuner som utgör en valkrets är spärren satt till 2 procent i den nya vallagen. Om kommunen utgörs av en valkrets 2018 blir följderna en lägre tröskel för mindre partier att få mandat i kommunfullmäktige.

Med en valkrets kan möjligheten att bli personvald påverkas jämfört med om kommunen är indelad i flera valkretsar. För att en kandidat ska kunna få ett mandat genom personvalet

måste minst 5 procent av ett partis väljare i en valkrets kryssa kandidaten. Med hela kommunen som en valkrets krävs således ett större antal röster än tidigare.

Utgångspunkten från lagsstiftaren har varit en valkrets per kommun och en valkrets torde förenkla valadministrationen. En fortsatt valkretsindelning kräver underhåll och avvägningar i kommande val för att hålla en fortsatt jämn fördelning av de röstberättigade mellan kretsarna.

Valdistrikt

Ett valdistrikt ska enligt vallagen innehålla mellan 1 000-2 000 röstberättigade, men får omfatta färre eller fler röstberättigade om det finns särskilda skäl.

Förslaget till ny valdistriktsindelning har haft två huvudsakliga utgångspunkter, dels att hantera kommunens ökande folkmängd och dels att minska antalet distrikt som har få röstberättigade i Uppsala stad.

Uppsala kommun har haft en kraftig befolkningstillväxt de senaste åren. Antalet röstberättigade i kommunen var enligt Valmyndigheten cirka 4 700 fler den 1 mars 2017 jämfört med vid valet 2014. Enligt kommunens befolkningsprognos förväntas antalet personer 18 år och äldre öka med i genomsnitt cirka 3 000 årligen under åren 2017-2019.

Uppsala kommun har jämförelsevis många och små valdistrikt sett mot andra större kommuner. Den valdistriktsindelning som beslutades 2014 bedöms därför kunna rymma befolkningstillväxten fram till valet 2018 och 2019 med några undantag. De växande områdena Lindbacken och Rosendal föreslås indelas i egna valdistrikt och Kungsängens tidigare två valdistrikt har gjorts om till fyra.

I Länsstyrelsen Uppsala läns beslut om fastställande av valindelningen 2014 förutsatte länsstyrelsen att kommunen skulle göra en översyn inför valet 2018 om antalet röstberättigade i några av de mindre distrikten i Uppsala stad inte ökade som förväntat.

Några distrikt i staden har inte mer än omkring 600 röstberättigade och har inte bedömts ha förutsättningar att kunna växa i någon större utsträckning. Det har föranlett sammanslagningar och gränsförskjutningar i bland annat Innerstaden, Svartbäcken och Flogsta. Med förändringarna har sex distrikt tagits bort. De nya distrikt som bildats förväntas ha över 1 000 personer 18 år och äldre vid valet.

Vissa distrikt med jämförelsevis liten eller stor förväntad folkmängd 2018 har lämnats oförändrade. I dessa fall har behovet av att följa utfallen av exploateringar och hur den kraftiga befolkningstillväxten fördelar sig motiverat en försiktighetsprincip för att senare kunna göra en mer långsiktigt stabil indelning. Valnämnden kan vid behov förstärka bemanningen vid vallokaler där antalet röstberättigade blir större än förväntat när röstlängden upprättas i augusti 2018.

Förslaget innehåller därutöver rättningar och mindre justeringar. Gränser har exempelvis förskjutits för att göra utrymme för kommande nybyggnation och justeringar gjorts för att

hantera ny bebyggelse på eller nära distriktsgränser. Förslaget till ny indelning framgår av kartor ärendets **bilaga 2**.

Av ärendets **bilaga 3** framgår antalet röstberättigade per valdistrikt och valkrets 1 mars 2017 och det förväntade antalet folkbokförda 18 år och äldre i december 2018 beräknad utifrån kommunens befolkningsprognos. Av bilagan framgår också förändringar gentemot föregående distriktsindelning med kommentarer.

Förtidsröstningen har ökat de senaste valen. I föregående val var 40 procent av de avgivna rösterna förtidsröster, att ställas mot 28 procent och 37 procent vid valen dessförinnan. Inför 2018 ser valnämnden över möjligheterna att möta den ökande förtidsröstningen med fler röstmottagningslokaler.

Ekonomiska konsekvenser

De föreslagna förändringarna i valdistriktsindelningen bedöms inte påverka kostnaderna för att genomföra valet.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum: 2017-05-18

Plats och tid: Storskogen, 18:30-19:20

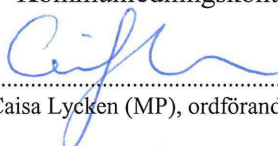
Beslutande: Caisa Lycken (MP), ordförande
Jan Öman (M), vice ordförande
Anders U Eriksson (S)
Tone Tingsgård (S) ersätter Johan Pelling (S)
Karolina Larfors (L)

Ersättare: Pia-Maria Ivarsson (MP)
Ali Akis (V)
Kajsa Lindner (C)

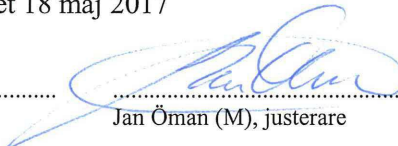
Övriga: Annica Sundel, sekreterare
Åsa Nilsson Bjervner, stabschef
Tomas Andersson, handläggare

Utses att justera: Jan Öman (M)**Paragrafer:** 16 - 19

Justeringens plats och tid: Kommunledningskontoret 18 maj 2017

Underskrifter:

 Caisa Lycken (MP), ordförande

 Jan Öman (M), justerare

 Annica Sundel, sekreterare

ANSLAG/BEVIS Protokoll är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ: Valnämnden**Datum:** 2017-05-18

Datum för anslags uppsättande: 2017-05-19

Datum för anslags nedtagande: 2017-06-09**Sista dag för överklagande:** 2017-06-12**Förvaringsplats för protokollet:** Stationsgatan 12**Underskrift:**

 Annica Sundel

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum: 2017-05-18

§ 18**Översyn av valkretsar och valdistrikt inför de allmänna valen 2018
VLN-2017-0010****Beslut**

Valnämnden föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att föreslå länsstyrelsen besluta om valdistriktsindelning i Uppsala kommun i enlighet med valnämndens förslag.

Valnämnden beslutar

att överlämna frågan om valkretsindelning till kommunstyrelsen för fortsatt beredning.**Reservation**

Karolina Larfors (L) och Jan Öman (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Yrkanden

Karolina Larfors (L) och Jan Öman (M) yrkar att nämnden ska lämna förslag till beslut i frågan om valkretsar.

Sammanfattning

Inför de allmänna valen 2018 har en översyn av valkretsar och valdistrikt i Uppsala kommun genomförts. Länsstyrelsen beslutar om indelningen på förslag av kommunfullmäktige.

Sedan föregående val 2014 har en ny vallag trätt i kraft samtidigt som kommunens befolkningsutveckling varit kraftig. Med utgångspunkt i de nya förutsättningarna föreslås fyra nya valdistrikt skapas jämfört med tidigare valindelning. Samtidigt har ett antal valdistrikt med få röstberättigade slagits samman till större distrikt. Under diskussionen på sammanträdet reviderades det utskickade förslaget till valdistriktsindelning och de två distrikten på Sernanders väg, valdistrikt 184 och 185, slås ihop. Totalt föreslås att sex valdistrikt tas bort. Sammanlagt föreslås Uppsala kommun indelas i 161 valdistrikt inför de allmänna valen 2018.

Beslutsgång

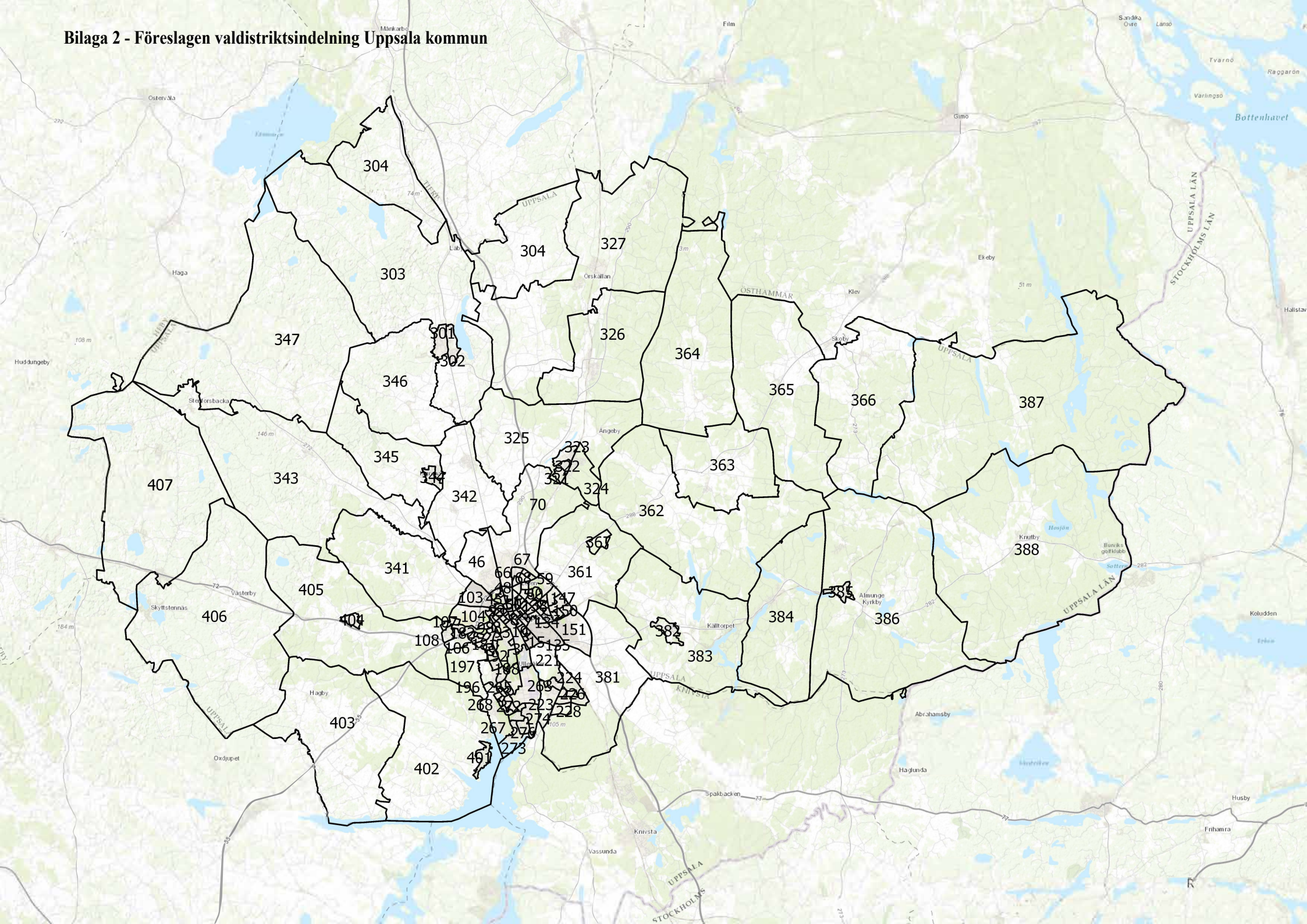
Ordföranden ställer att-satsen om att överlämna ärendet till kommunstyrelsen för beredning mot Karolina Larfors (L) m.fl. yrkande om att valnämnden ska lämna förslag till beslut i frågan om valkretsar och finner att nämnden beslutar att överlämna ärendet till kommunstyrelsen.

Justerandes sign

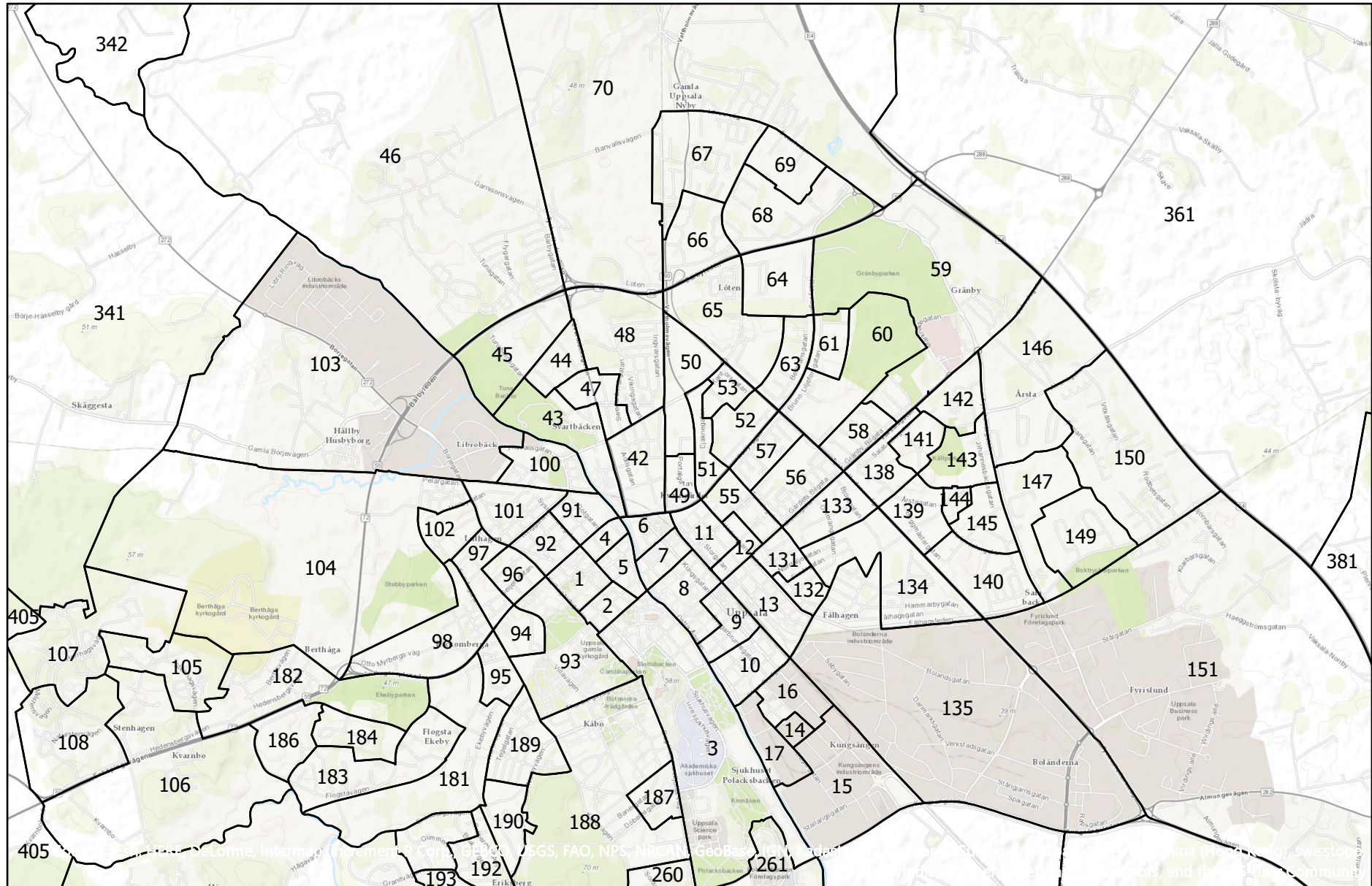

Utdragsbestyrkande

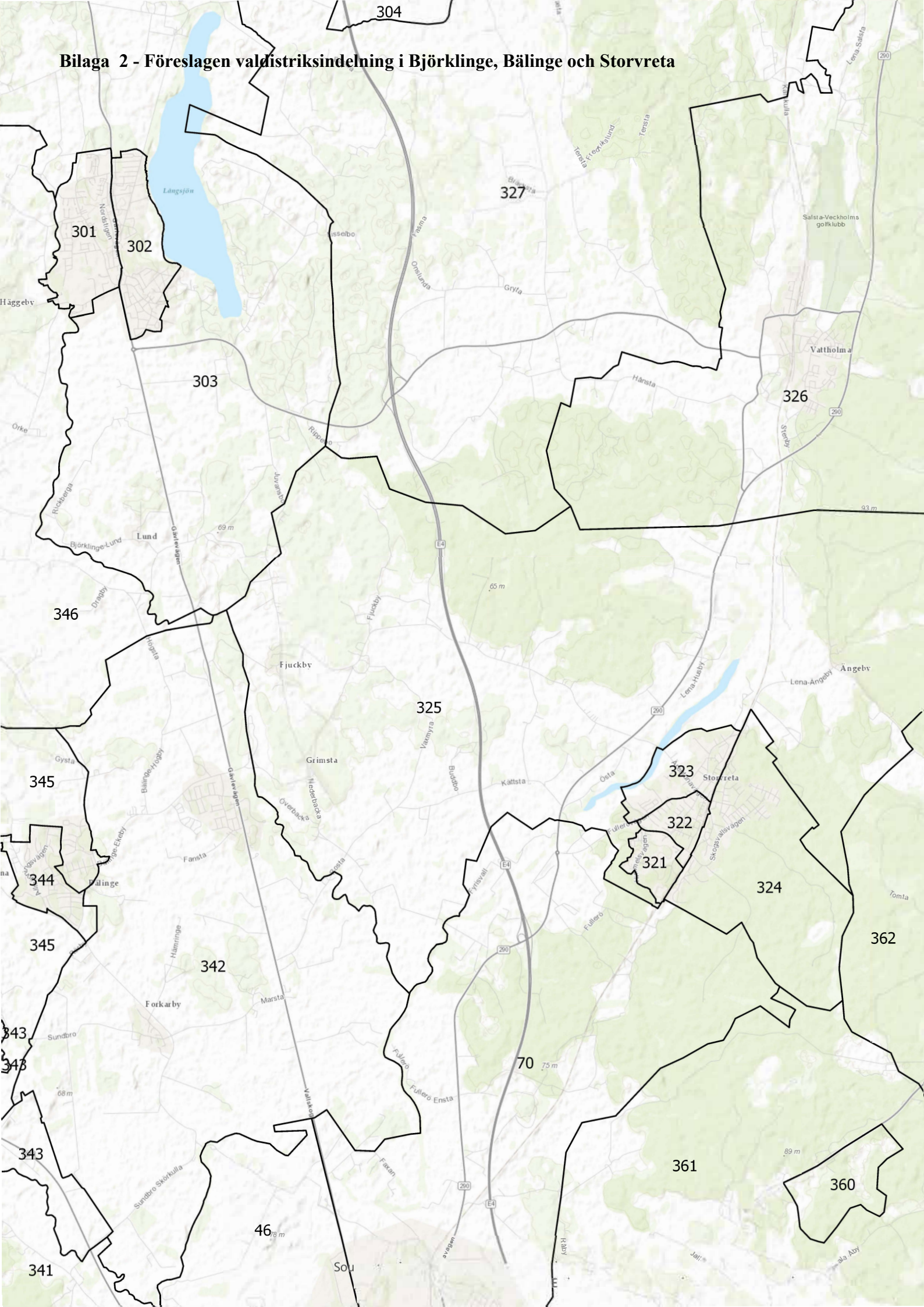
Bilaga 2 - Föreslagen valdistriktsindelning Uppsala kommun

Bilaga 2 - Föreslagen valdistriktsindelning Uppsala stad s 1(2)

Bilaga 2 - Föreslagen valdistriksindelning i Björklinge, Bälinge och Storvreta

Nr	Valdistriktsnamn	Röstber 1 mar 2017	Prognos 18- år dec 2018	Kommentar
1	Skolparken	1 123	1 149	
2	Sankt Johannes	1 192	1 179	
3	Fjärdingen	1 028	1 009	
4	Östra Luthagen	1 078	1 066	
5	Orphei drängars plats	1 008	971	
6	Mikaelsplan	803	847	
7	Linnéträdgården	758	704	
8	Centrum	995	951	
9	Södra Centrum	1 112	1 078	
10	Samariterhemmet	1 220	1 172	
11	Västra Höganäs	1 271	1 250	
12	Kvarnen	1 126	1 103	Sammanslagning av tid. 12 och 54
13	Fålhagen - Östra station	1 354	1 342	
14	Centrala Kungsängen	1 200	1 200	Nytt distrikt
15	Södra Kungsängen	700	1 000	Nytt distrikt
16	Norra Kungsängen	1 000	1 500	Nytt distrikt
17	Västra Kungsängen	300	600	Nytt distrikt
42	Södra Svartbäcken	1 200	1 200	Utökat med del av tid. 41
43	Svartbäcken - Fyrishov	1 000	1 000	Gränsjust. åt tid. 41, och 44, 47
44	Östra Tuna backar	1 000	1 000	Gränsjust. åt 43 - ökar
45	Västra Tuna backar	1 061	1 030	
46	Ärna	726	725	
47	Centrala Svartbäcken	1 250	1 200	Gränsjust. åt 43 - ökar
48	Norra Svartbäcken	1 071	1 058	
49	Tornet	1 169	1 232	
50	Norra Kapellgården	1 117	1 084	Namnändring
51	Djäknegatan	837	825	
52	Väktargatan	1 038	1 247	
53	Kantorsgatan	1 418	1 550	
55	Östra Höganäs	1 268	1 221	
56	Södra Kvarngärdet	1 244	1 400	Gränsjust. åt 57 - ökar
57	Norra Kvarngärdet	1 338	1 650	Gränsjust. åt 56 - minskar
58	Södra Gränby	1 147	1 123	
59	Norra Gränby	1 198	1 415	
60	Gränbyparken	1 108	1 172	
61	Västra Gränby	850	1 136	
63	Östra Löten	1 300	1 300	Utökat med del av tid. 62
64	Norra Löten	1 190	1 182	
65	Västra Löten	1 300	1 300	Utökat med del av tid. 62
66	Nyby gård	960	943	
67	Yrsaparken	664	702	
68	Södra Nyby	1 151	1 124	
69	Norra Nyby	1 252	1 198	
70	Gamla Uppsala	1 299	1 328	
91	Norra Luthagen	1 060	1 025	
92	Centrala Luthagen	1 221	1 179	
93	Observatoriet	1 264	1 224	
94	Rackarberget	1 230	1 189	
95	Studentvägen	1 156	1 149	
96	Sydvästra Luthagen	1 198	1 158	
97	Tiundaskolan	959	950	
98	Rickomberga	1 157	1 120	
100	Fyrisvall - seminariet	1 271	1 254	
101	Eriksdal	1 405	1 355	Sammanslagning av tid. 99 och 101
102	Luthagen - Prästgårdsgatan	1 275	1 251	
103	Husbyborg	994	1 212	
104	Hällby	1 246	1 510	
105	Östra Stenhagen	930	910	
106	Stenhagen - Kvarnbo	979	975	
107	Stenhagen - Herrhagen	1 000	1 000	Gränsjust åt 108 - ökar
108	Västra Stenhagen	1 050	1 200	Gränsjust åt 107 - minskar
131	Fålhagen - Vaksala torg	1 199	1 175	
132	Fålhagen - Almtuna	1 154	1 104	
133	Norra Fålhagen	1 203	1 215	
134	Östra Fålhagen	1 123	1 104	
135	Fålhagen - Boländerna	913	901	
138	Västra Salabacke	1 186	1 288	
139	Byggmästaren	1 168	1 075	
140	Södra Salabacke	1 100	1 097	

Nr	Valdistriktsnamn	Röstber 1 mar 2017	Prognos 18- år dec 2018	Kommentar
141	Skomakarberget	907	884	
142	Norra Salabacke	1 189	1 200	Gränsjust. åt 143 - ökar
143	Källparken	1 443	2 250	Gränsjust. åt 142 - minskar
144	Källsprånget	663	655	
145	Byggmästarparken	1 212	1 193	Namnändring
146	Norra Årsta	1 252	1 226	Gränsjustering
147	Centrala Årsta	1 100	1 100	Gränsjust. åt tid. 148 och 150
149	Körveln	1 300	1 300	Utökat med del av tid. 148, nytt namn
150	Östra Årsta	1 250	1 250	Utökat med del av 147
151	Slavsta	1 450	1 500	Gränsjust åt 150 - ökar
181	Ekeby	1 059	1 055	
182	Berthåga - Flogsta	1 161	1 257	
183	Södra Flogsta	1 204	1 207	
184	Sernanders väg	1 568	1 513	Sammanslagning av tid. 184 o 185
186	Västra Flogsta	1 360	1 317	
187	Kåbo - batteriparken	943	1 150	Gränsjust. åt 188 - ökar
188	Kåbo	1 318	900	260 utbrytet, gränsjust. o 187 - minskar
189	Kungsgärdet	721	708	
190	Sommarro	1 345	1 321	
191	Eriksberg - Västertorg	1 016	984	
192	Östra Eriksberg	1 363	1 350	
193	Eriksberg - Marmorvägen	1 204	1 171	
194	Norra Norby	841	814	
195	Södra Norby	1 055	1 033	
196	Västra Norby	1 065	1 124	
197	Eriksberg-Håga	1 236	1 193	
221	Kungsängens gård - Vilan	678	696	
222	Nåntuna	1 068	1 090	
223	Södra Nåntuna	741	754	
224	Bergsbrunna	1 012	996	
225	Nordvästra Sävja	873	876	
226	Nordöstra Sävja	901	914	
227	Mellersta Sävja	1 198	1 209	
228	Södra Sävja	839	827	
260	Rosendal	600	1 750	Nytt distrikt ur 188 och 262
261	Ulleråker	840	888	
262	Malma backe - Valsätra	700	700	Rosendal utbrytet - namnändrat
263	Ultuna - Ulleråker	883	1 167	Gränsjustering
264	Nordöstra Valsätra	866	839	Gränsjustering
265	Valsätra - Spinnrocksvägen	967	1 010	Gränsjustering
266	Sydvästra Valsätra	1 049	1 036	Gränsjustering
267	Gottsunda-Vårdsätra	1 384	1 514	
268	Norra Gottsunda	1 226	1 191	
269	Gottsunda - Blomdahls väg	951	922	
270	Gottsunda centrum	1 174	1 125	Gränsjustering
271	Mellersta Gottsunda	1 006	995	
272	Östra Gottsunda	752	770	Gränsjustering
273	Södra Gottsunda	1 051	1 057	
274	Östra Sunnersta	1 164	1 153	Gränsjustering
275	Norra Sunnersta	962	952	Gränsjustering
276	Mellersta Sunnersta	1 181	1 172	
277	Södra Sunnersta	1 093	1 069	
301	Västra Björklinge	1 196	1 157	
302	Östra Björklinge	1 279	1 260	
303	Björklinge glesbygd	875	869	
304	Viksta	569	560	
321	Storvreta-Lyckebo	1 180	1 184	
322	Gamla Storvreta	732	723	
323	Norra Storvreta	1 176	1 165	
324	Östra Storvreta	1 211	1 206	
325	Storvretabygden	818	812	
326	Vattholma	1 237	1 211	
327	Skyttorp-Tensta	1 365	1 329	
341	Börje	778	772	
342	Lövstalöt	1 475	1 512	
343	Jumkil-Åkerby	902	874	
344	Bälinge tätort	1 144	1 184	
345	Bälinge glesbygd	877	868	
346	Skuttunge	809	802	

Nr	Valdistriktsnamn	Röstber 1 mar 2017	Prognos 18- år dec 2018	Kommentar
347	Åkerlänna	616	604	
360	Lindbacken	700	1 000	Nytt distrikt ur 361
361	Vaksala-Jälla	900	900	Lindbacken utbrutet
362	Södra Rasbobygden	810	799	
363	Gåvsta	893	882	
364	Rasbokil	586	568	
365	Stavby	606	584	
366	Tuna	714	687	
381	Danmark	768	755	
382	Gunsta tätort	652	652	
383	Funbo	1 167	1 142	
384	Länna	720	704	
385	Almunge tätort	617	603	
386	Almungebygden	906	883	
387	Faringe-Bladåker	521	504	
388	Knutby	1 111	1 067	
401	Vreta-Ytternäs	523	519	
402	Dalby - Uppsala-näs - Västeråker	1 366	1 372	
403	Balingsta-Ramsta-Hagby	1 145	1 139	
404	Vänge tätort	931	914	
405	Vängebygden	878	902	
406	Åland-Skogstibble	785	763	
407	Järlåsa	935	909	
Summa Uppsala kommun		167 674	171 606	

Prognos för december 2018 är uppbyggd av Valmyndighetens röstberättigade per valdistrikt 1 mars 2017 och förändringen av befolkningen 18- år under år 2017 och 2018 i Kommunprognos 2016 för Uppsala kommun. Antalet röstberättigade vid valet i september 2018 är sannolikt färre i de valdistrikt som har ökning mellan kolumnerna mars 2017 och prognos 18- år dec 2018. Detta mot bakgrund av att alla tillkommande 18- år inte har rösträtt i kommunalvalet och att förändringen räknar in fler månader än det återstår mellan mars 2017 och september 2018.

I utbrutna och förändrade områden har skattningar och avrundningar av röstberättigade och befolkning 18- år skett .